

Samenvatting projectplan Alcohol en Zwangerschap 2010-2011

Het drinken van alcohol door vrouwen met een kinderwens (preconceptie) en door zwangere vrouwen en vrouwen die borstvoeding geven, zorgt voor een verhoogd risico op schade aan het (ongeboren) kind.

Alleen volledige onthouding van alcohol rondom de zwangerschap kan schadelijke effecten bij het (ongeboren) kind uitsluiten. Er is geen veilige ondergrens wat betreft alcoholgebruik rondom de zwangerschap. De Gezondheidsraad pleit daarom voor de zogenaamde nulnorm (geen alcohol rondom zwangerschap). (Gezondheidsraad, 2005)

STAP is reeds meerdere jaren actief in het terugdringen van alcoholgebruik rond de zwangerschap. Uit één van de onderzoeken die STAP heeft uitgevoerd, blijkt dat professionals geen eenduidige boodschap over de gevaren van alcoholgebruik rondom de zwangerschap uitdragen (de Groot, 2008). Deze professionals, of intermediairen, vervullen een belangrijke rol voor vrouwen gedurende de zwangerschap. Zolang deze intermediairen niet eenduidig uitdragen dat alcohol en zwangerschap niet samengaan, zal bij een groot aantal vrouwen en hun partners hierover onduidelijkheid blijven bestaan. STAP richt zich daarom gedurende het huidige project, dat in opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport wordt uitgevoerd, op deze intermediairen. Relevante intermediairen in het kader van dit project zijn: huisartsen, verloskundigen, gynaecologen en lactatiedeskundigen (STAP, 2009).

Doel en werkwijze

Doel van het project is om kennis over de risico's van alcoholgebruik bij de genoemde intermediairen te vergroten en hen te overtuigen van het belang van het uitdragen van de nulnorm.

Om dit doel te bereiken zullen verschillende fasen doorlopen worden. Deze zijn hieronder beschreven:

- *A. Inventarisatie netwerk en informatievoorziening intermediairen.* Raadpleging netwerk, websites, koepelorganisaties etc. (ook i.s.m. 'Partnership Vroegsignalering Alcohol' en 'Hallo Wereld' van het Trimbos-instituut en het Ministerie van VWS). In deze fase wordt eveneens bekeken of de groep van intermediairen uitgebreid wordt met kraamverzorgers en eventuele andere relevante professionals.
- *B. Onderzoek naar houding intermediairen t.a.v. het uitdragen van de nulnorm.* Kwalitatief en kwantitatief (enquête).
- *C. Plaats verwerven in netwerk van intermediairen en communiceren belang nulnorm.* De exacte invulling van deze fase is afhankelijk van de resultaten van fase A en B. Mogelijke activiteiten: met brancheorganisaties bespreken wat uitkomsten fase A en B voor intermediairen betekenen, aanwezigheid op congressen en studiedagen, nieuws-/persberichten en artikelen uitbrengen, uitbreiding websites, stimuleren dat er aandacht komt in opleidingen etc.
- *D. Nulnorm bespreekbaar maken in consult.* Interventiekaart of andere instrument ontwikkelen om de intermediair te ondersteunen bij het bespreekbaar maken van de nulnorm.
- *E. Verspreiden Interventiekaart/ander instrument.*
- *F. Evaluatierapport met aanbevelingen.*

NB. Parallel aan dit project loopt bij STAP een promotieonderzoek waarbij twee interventies worden ontwikkeld en getest, die als doel hebben zwangere vrouwen te stimuleren te stoppen met het drinken van alcohol. Tijdens dit onderzoek wordt veel samengewerkt met verloskundigen. De contacten en kennis die hierbij opgedaan worden, worden tevens gebruikt voor het hier beschreven project.